

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Перший проректор

Микола ШИНКАРИК

2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
з дисципліни
«ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ»

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Освітньо-професійна програма «Управління закладами освіти»

кафедра освітології і педагогіки

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції	Практ.	ІРС	Тренінг	СРС	Разом	Екзамен
Денна	1	1	30	15	5	4	96	150	1
Заочна	1	1	4	2	-	-	144	150	2

Тернопіль – 2021

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки магістрів галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка», спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки», затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 9 від 26 травня 2021 року).

Робочу програму склав професор кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності, д. пед. н., проф. Ю.А. Щербяк

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» (протокол № 12 від 8 червня 2021 року).

Голова групи забезпечення спеціальності,
д.пед.н., доц.

Лілія РЕБУХА

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “Педагогіка вищої школи”

1. Опис дисципліни “Педагогіка вищої школи”

<i>Дисципліна “Педагогіка вищої школи”</i>	<i>Галузь знань, спеціальність, СВО</i>	<i>Характеристика навчальної дисципліни</i>
<u>Кількість кредитів</u> – 5	Галузь знань: 01 “Освіта / Педагогіка”	Статус дисципліни дисципліна циклу професійної підготовки, нормативна Мова навчання українська
<u>Кількість залікових модулів</u> – 3	Спеціальність: 011 “Освітні, педагогічні науки”	<u>Рік підготовки</u> : Денна – 1 Заочна - 1 <u>Семестр:</u> Денна – 1 Заочна – 1
<u>Кількість змістових модулів</u> – 2	Ступінь вищої освіти – <i>магістр</i>	<u>Лекції:</u> Денна – 30 Заочна – 4 <u>Практичні заняття:</u> Денна – 15 Заочна – 2
<u>Загальна кількість годин:</u> денна – 150 год. заочна – 150 год.		<u>Самостійна робота:</u> Денна – 100 год. (в тому числі, тренінг – 4 год.) Заочна – 144 год. <u>Індивідуальна робота:</u> Денна – 5 год.
Тижневих год. – 10, з них <i>аудиторних</i> – 3 год.		<u>Вид підсумкового контролю</u> - екзамен

2. Мета і завдання дисципліни “Педагогіка вищої школи”

2.1. Мета вивчення дисципліни «Педагогіка вищої школи» – формування в студентів знань про зміст та напрями реформування вищої освіти; теоретичні, організаційно-процесуальні, методичні засади процесу навчання і виховання студентської молоді, її наукової та професійної підготовки відповідно до державних та європейських стандартів, потреб суспільства; розробити на цій основі підходи до удосконалення системи формування психолого-педагогічної готовності магістрантів до викладацької та науково-педагогічної діяльності.

Вивчення курсу «Педагогіка вищої школи» передбачає наявність систематичних, ґрунтовних знань із суміжних курсів, цілеспрямованої роботи над вивченням спеціальної літератури, активної роботи на лекціях та практичних заняттях, самостійної роботи та

виконання індивідуальних завдань.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Завдання навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи» полягає у:

- ✓ розкриті сутності основних теоретичних концепцій і методологічних підходів, категорій і понять, закономірностей та принципів навчання і виховання студентів закладу вищої освіти;
- ✓ забезпеченні практичного оволодіння магістрами традиційних й інноваційних методів, форм та технологій навчання й виховання студентів;
- ✓ розкриті теоретичних підходів й забезпечені опанування магістрами провідних стратегій діяльності сучасного викладача й куратора (тьютора, коуча) студентської академічної групи по формуванню соціально й професійно важливих якостей особистості;
- ✓ ознайомлені з основами освітнього менеджменту й моніторингу у закладі вищої освіти;
- ✓ долучені до усвідомлення значущості педагогічних інновацій для подальшої модернізації вітчизняної вищої школи.
- ✓ розвитку професійного мислення, формування у них розуміння високої значущості педагогічної праці у суспільному прогресі людства;
- ✓ розвитку практичних умінь і навичок творчого дослідницького підходу до організації педагогічної діяльності в умовах вищої школи.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни «Педагогіка вищої школи»

Процес вивчення дисципліни «Педагогіка вищої школи» спрямований на формування елементів наступних компетентностей магістрів:

- ✓ Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук (ІК).
- ✓ Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК4).
- ✓ Здатність проектувати і досліджувати освітні системи (СК1).
- ✓ Критичне осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки й на межі галузей знань (СК7).

2.4. Результати навчання

До результатів вивчення дисципліни «Педагогіка вищої школи» є набуття таких знань:

- ✓ Організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти (РК5).
- ✓ Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проекти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм (РК6).
- ✓ Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей (РК8).
- ✓ Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність (РК9).

3. Структура залікового кредиту з дисципліни “Педагогіка вищої школи”

(денна форма навчання)

Тема	Кількість годин					Контр. заходи
	Лекції	Практ. заняття	Інд. робота	Сам. робота		
Змістовий модуль I. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ						
Тема 1. Соціально-історичні характеристики і тенденції розвитку вищої освіти в Україні	2	2		10		Запитання
Тема 2. Мета і основні завдання педагогіки вищої школи	2	1	1	10		Запитання, участь у дискусії
Тема 3. Методологія та методи педагогічного дослідження	2	2		10		Запитання, тести, кейси
Тема 4. Організація навчального процесу у вищій школі	2	1		10		Запитання, тести, кейси
Тема 5. Психолого-педагогічні аспекти мотивації навчання у вищій школі	4	2		10		Запитання, тести, кейси
Змістовий модуль II. ДИДАКТИКА ТА ВИХОВНА РОБОТА ВИЩОЇ ШКОЛИ						
Тема 6. Загальна характеристика форм і методів організації навчання у вищій школі	2	1	1	8		запитання
Тема 7. Сучасні технології навчання у закладі вищої освіти	4	1	1	10		Запитання, кейси
Тема 8. Формування та розвиток особистості студента	4	2		10		Запитання, тести
Тема 9. Діалектика становлення і розвитку студентського колективу: академічної групи, курсу, факультету, ЗВО	4	2	1	8		Запитання, тести
Тема 10. Педагогічна майстерність викладача закладу вищої освіти	4	1	1	10		Запитання, тести, кейси
Тренінг				4		
Разом	30	15	5	100		
Підсумковий контроль	Екзамен					

(заочна форма навчання)

Тема	Кількість годин				
	Лекції	Практ. заняття	Інд. робота	Сам. робота	Контр. заходи
Змістовий модуль I. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ					
Тема 1. Соціально-історичні характеристики і тенденції розвитку вищої освіти в Україні	1	0,5	-	15	
Тема 2. Мета і основні завдання педагогіки вищої школи	1	0,5	-	10	
Тема 3. Методологія та методи педагогічного дослідження	-	-	-	20	
Тема 4. Організація навчального процесу у вищій школі	-	-		20	
Тема 5. Психолого-педагогічні аспекти мотивації навчання у вищій школі	-	-		15	
Змістовий модуль II. ДИДАКТИКА ТА ВИХОВНА РОБОТА ВИЩОЇ ШКОЛИ					
Тема 6. Загальна характеристика форм і методів організації навчання у вищій школі	1	0,5	-	10	
Тема 7. Сучасні технології навчання у закладі вищої освіти	-	-	-	20	
Тема 8. Формування та розвиток особистості студента	-	-	-	14	
Тема 9. Діалектика становлення і розвитку студентського колективу: академічної групи, курсу, факультету, ЗВО	-	-	-	20	
Тема 10. Педагогічна майстерність викладача закладу вищої освіти	1	0,5	-	10	
Разом	4	2	-	144	
Підсумковий контроль	Екзамен				

4. Програма навчальної дисципліни “Педагогіка вищої школи”:

Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки вищої школи.

Тема 1. Соціально-історичні характеристики і тенденції розвитку вищої освіти в Україні.

Виникнення університетів в Європі в епоху середньовіччя. Модель «Підприємницького університету». Модель «Академічного університету». «Корпоративні університети». Модель «Регіонального університетського комплексу». Модель «Відкритого університету». Переваги і недоліки організації освітнього і наукового процесу у різних моделях організації університетської освіти. Системи вищої освіти в зарубіжних країнах. Стратегічні завдання, пріоритетні напрями та основні шляхи реформування вищої освіти в Європі та світі. Перші вищі навчальні заклади в Україні. Сучасна система вищої освіти України в умовах євроінтеграції і модернізації. Ступені і рівні вищої освіти. Специфіка класичної університетської освіти у сучасних умовах: проблеми і перспективи. Шляхи підвищення соціальної відповідальності вищої освіти України.

Література: [1,2,4 5, 6, 10].

Тема 2. Мета і основні завдання педагогіки вищої школи

Предмет і завдання педагогіки вищої школи. Головна мета педагогіки вищої школи. Місце педагогіки вищої школи в системі педагогічних наук, її роль у процесі євроінтеграції і модернізації вищої освіти. Категорії педагогіки вищої школи: професійне виховання, вища освіта, навчання впродовж дослідження, формування і розвиток особистості студента як суб'єкта навчання та майбутнього фахівця, освітній процес, професійне самовиховання. Зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками: філософією, соціологією, політологією, соціальною, віковою і педагогічною психологією, логікою, інформатикою, математичною статистикою, методиками викладання навчальних дисциплін. Актуальні проблеми теорії і практики сучасної педагогіки вищої школи.

Література: [1,2,4,5,6, 10]

Тема 3. Методологія та методи педагогічного дослідження

Методологія наукового педагогічного дослідження. Сутність поняття «методологія», «методологія педагогіки вищої школи». Етапи наукового педагогічного дослідження. Принципи наукового педагогічного дослідження. Принцип цілісного вивчення педагогічного явища чи процесу. Принцип об'єктивності. Принцип єдності вивчення і виховання особистості студента. Принцип одночасного вивчення студентського колективу і особистості. Принцип історизму. Принцип поєднання наукової сміливості з найбільшою передбачливістю. Принцип глибинного розгляду досліджуваної проблеми. Принцип педагогічної ефективності. Основні вимоги до проведення науково-педагогічного дослідження у галузі дидактики вищої школи: загальні та специфічні. Логіка наукового педагогічного дослідження. Складові елементи дослідження. Методи наукового педагогічного дослідження. Характеристика емпіричних та теоретичних методів дослідження. Методи математичної статистики. Специфіка науково-педагогічної діяльності магістранта як викладача-дослідника проблем вищої школи.

Література: [1-7, 10, 15, 16].

Тема 4. Організація навчального процесу у вищій школі

Дидактика як галузь педагогіки вищої школи. Сутність процесу навчання у вищій школі, його структура і функції. Обопільний характер процесу навчання. Психолого-педагогічні основи навчально-пізнавальної діяльності студентів. Специфічні особливості сучасного процесу навчання у вищому навчальному закладі. Дидактичні моделі змісту вищої освіти. Види навчання. Особливості стандартизації і гуманізації навчання у вищій школі. Документи, що визначають зміст освіти у вищому навчальному закладі (Освітньо-

професійна програма, спеціальність, навчальний план, навчальна і робоча програма, сілабус, підручник). Планування навчального процесу на факультеті, кафедрі.

Література: [1,2,4,5,6, 10]

Тема 5. Психолого-педагогічні аспекти мотивації навчання у вищій школі

Механізми мотивації і стимулів в навчальному процесі. Усвідомлені мотиви: потреби, інтереси, переконання, ідеали. Неусвідомлені мотиви: установки і потяги. Вплив мотивації на ефективність діяльності студента і викладача. Мотивація досягнення успіху та запобігання поразок у діяльності студентів і викладачів. Шляхи формування внутрішньої мотивації навчання студентів у вищій школі.

Література: [1-6, 9-11,18, 21, 24]

Змістовий модуль 2. Дидактика та виховна робота вищої школи

Тема 6. Загальна характеристика форм і методів організації навчання у вищій школі

Характеристика провідних дидактичних парадигм. Компетентнісний підхід як нова парадигма вищої освіти України. Принципи навчання у вищому навчальному закладі. Методи організації навчального процесу у вищій школі. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності. Наочні методи навчання. Практичні методи навчання. Методи навчання залежно від типу пізнавальної діяльності. Методи навчання за логікою передачі інформації. Методи стимулювання обов'язку і відповідальності. Організаційні форми роботи у вищих навчальних закладах. Лекції та методика їх проведення. Функції і види лекцій у вищій школі. Оцінка якості лекції. Семінарські та практичні заняття у вищих навчальних закладах. Критерії оцінювання якості семінарських занять. Педагогічна і виробнича практика студентів. Самостійна робота студентів.

Література: [1, 2, 4, 5, 6, 7, 10, 22]

Тема 7. Сучасні технології навчання у вищому закладі освіти

Поняття технології і виду навчання. Характеристика технологій диференційованого, проблемного, активного, інтерактивного, евристичного, модульного навчання. Ігрові технології навчання. Інформаційні технології навчання. Особистісно орієнтований, компетентнісний, андрагогічний та контекстний підходи як концептуальна основа сучасних технологій навчання у вищій школі.

Література: [1-9, 12, 14, 15, 16, 23, 24]

Тема 8. Формування та розвиток особистості студента.

Закономірності розвитку і формування особистості студента як суб'єкта навчальної діяльності, наукового й професійного пізнання. Особливості адаптації студентів до навчання у вищому навчальному закладі. Характеристика студентства як специфічної вікової та соціальної групи. Типологія студентів. Програма і методика вивчення особистості студента та колективу академічної групи. Індивідуальні особливості, гендерні й соціальні характеристики студентів та їх урахування в освітньому процесі вищої школи. Технологія розробки індивідуального освітнього маршруту студента.

Література: [1-8, 10, 19]

Тема 9. Діалектика становлення і розвитку студентського колективу: академічної групи, курсу, факультету, ВНЗ.

Корпоративна культура університету. Традиції єдності. Студентська група, етапи розвитку. Статус куратора у вищому навчальному закладі. Роль та функції куратора академічної студентської групи. Особливості й напрями виховної діяльності куратора академічної групи як тьютора, фасилітатора, медіатора культур. Планування виховної роботи куратора академічної групи. Критерії й моніторинг ефективності виховної роботи куратора зі студентами. Технології формування середовища співпраці та фасилітації.

Література: [1-8, 10, 19]

Тема 10. Педагогічна майстерність викладача вищого навчального закладу.

Викладач вищої школи як суб'єкт інноваційної педагогічної діяльності. Поняття інноваційної педагогічної діяльності викладача вищого навчального закладу. Сутність і структура інноваційної педагогічної діяльності викладача як суб'єкта дидактичної культури. Чинники формування готовності майбутніх викладачів до інноваційної педагогічної діяльності у вищій школі.

Література: [1-10, 13, 21, 22].

**5. Тематика практичних занять з дисципліни
“Педагогіка вищої школи”**

Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки вищої школи.

Практичне заняття 1 (2 год.)

Тема 1. Соціально-історичні характеристики і тенденції розвитку вищої освіти в Україні.

План.

1. Передісторія вищої школи освіти в Україні.
2. Класичні університети України періоду нової та новітньої історії.
3. Українська вища педагогічна школа до жовтневого перевороту.
4. Вища педагогічна освіта доби Центральної Ради.
5. Педагогічна освіта в Україні радянського періоду.
6. Відродження національної педагогічної освіти у незалежній Українській державі.

Література: [1,2,4 5, 6, 10].

Практичне заняття 2 (1 год.)

Тема 2. Мета і основні завдання педагогіки вищої школи

План

1. Мета навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи».
2. Завдання педагогіки вищої школи.
3. Основні поняття й категорії педагогіки вищої школи.
4. Інтеграційні зв'язки педагогіки вищої школи з іншими науками та навчальними дисциплінами.

Література: [1,2,4 5, 6, 10].

Практичне заняття 3 (2 год.)

Тема 3. Методологія та методи педагогічного дослідження

План

1. Сутність педагогічного дослідження його категорії та принципи.
2. Характеристика теоретичних методів дослідження.
3. Характеристика емпіричних методів дослідження.
4. Методи кількісної обробки результатів дослідження.

Література: [1-7, 10, 15, 16].

Практичне заняття 4 (1 год.)

Тема 4. Організація навчального процесу у вищій школі

План

1. Європейська кредитно-трансфертна система (ECTS), її принципи, шляхи і засоби адаптації у вищу освіту України.
2. Дидактичні принципи вищої школи.
3. Роль кафедри в управлінні навчальним процесом. Зміст навчальної,

методичної і наукової роботи кафедри.

Література: [1,2,4 5, 6, 10].

Практичне заняття 5 (2 год.)

Тема 5. Психолого-педагогічні аспекти мотивації навчання у вищій школі

План

1. Мотивація і стимули в навчальному процесі.
2. Усвідомлені мотиви: потреби, інтереси, переконання, ідеали.
3. Неусвідомлені мотиви: установки і потяги.
4. Вплив мотивації на ефективність діяльності студента і викладача.
5. Мотивація досягнення успіху та запобігання поразок у діяльності студентів і викладачів.

Література: [1-6, 9-11,18, 21, 23, 24]

Змістовий модуль 2. Дидактика та виховна робота вищої школи

Практичне заняття 6 (1 год.)

Тема 6. Загальна характеристика форм і методів організації навчання у вищій школі

План

1. Характеристика форм і методів організації навчання у вищій школі
2. Лекційно-семінарська система навчання. Активні методи навчання
3. Науково-дослідна робота студентів вищого навчального закладу.
4. Практична складова педагогічної підготовки студентів.

Література: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 22]

Практичне заняття 7(1 год.)

Тема 7. Сучасні технології навчання у вищому закладі освіти

План

1. Сутність поняття «технології навчання».
2. Класифікація освітніх технологій.
3. Особливості впровадження інтерактивних технологій навчання у вищій школі.

Література: [1-9, 12, 13, 15, 16, 22, 23].

Практичне заняття 8 (2 год.)

Тема 8. Формування та розвиток особистості студента.

План

1. Загальна характеристика і класифікація студентів вищого навчального закладу
2. Розвиток особистості студента на різних курсах
3. Суперечливості та кризи студентського віку

Література: [1-8, 10, 19].

Практичне заняття 9 (2 год.)

Тема 9. Діалектика становлення і розвитку студентського колективу: академічної групи, курсу, факультету, ВНЗ.

План

1. Корпоративна культура університету. Традиції єдності.
2. Студентська група, етапи розвитку.
3. Технології формування середовища співпраці та фасилітації.

Література: [1-8, 10, 19].

Практичне заняття 10 (1 год.)

Тема 10. Педагогічна майстерність викладача вищого навчального закладу.

План

1. Компетентність викладача закладу вищої освіти.
2. Викладач вищої школи – лідер інноваційного розвитку.
3. Зміст педагогічного спілкування. Структура і стиль педагогічного спілкування.

Проблема взаємодії викладача та студентської аудиторії.

4. Педагогічна техніка викладача. Мовленнєва культура викладача. Техніка мовлення викладача-педагога.

Література: [1-10, 13, 21, 22].

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання (5 год.)

Метою комплексного практичного індивідуального завдання (КПЗ) є самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студентами з дисципліни та розвиток навичок самостійного пошуку та опрацювання літературних і статистичних джерел, вироблення особистого ставлення до сучасних управлінських та етичних проблем. КПЗ є завершальною стадією теоретичної та практичної роботи з дисципліни та виконується із застосуванням знань, умінь і навичок, отриманих у процесі лекційних та практичних занять і охоплює зміст навчальної дисципліни загалом.

Комплексне практичне індивідуальне завдання (КПЗ) з дисципліни **“Педагогіка вищої школи”** є формою наскрізних практичних завдань, виконання яких потребує засвоєння змісту конкретних тем з дисципліни та отримання навиків використання набутих знань шляхом проведення певних завдань.

Індивідуальні завдання виконує кожен студент шляхом підготовки творчої роботи у вигляді реферату згідно із рекомендованим переліком тем. Реферат – це завершена теоретична робота з конкретної проблематики (теми) в межах навчальної програми курсу. Обсяг реферату – 10 – 12 сторінок (формат А – 4). Індивідуальна робота виконується студентом самостійно при консультуванні викладачем. КПЗ оформляється за стандартним зразком і подається викладачу за два тижні до екзамену. Можливий захист практичного індивідуального завдання шляхом усного звіту студента.

Методичні вказівки щодо оформлення та написання творчої роботи з дисципліни

Перед написанням творчої роботи з конкретної теми курсу необхідно опрацювати наукову літературу, осмислити прочитане і викласти власні думки щодо порушеної проблеми.

Обсяг: 10-12 сторінок (формат А-4).

Структура та особливості викладу матеріалу

Вступ. Цей компонент не потребує цитувань (хоч вони допускаються), великої кількості абстрактних розмірковувань і великого обсягу.

Обов'язково виділити предмет опису, обґрунтувати тему, яка

висвітлюється в рефераті, вказавши на персоналії, які працювали над даним питанням, назвати їх праці. Це треба робити чітко й логічно, щоб обсяг вступу не перевищував 15 відсотків від обсягу роботи (1 сторінка).

Основна частина. Тут немає особливих регламентацій. Головне, щоб текст був написаний самостійно. Матеріал, який викладається, необхідно обґрунтовано реферувати. Коли є аргументи і контраргументи, можна вступати в полеміку. Використовувати цитати як для підтвердження, так і для спростування. Цитований матеріал в основній частині, незалежно від форми цитування — дослівного (в лапках), світоглядно-змістового (своїми словами з зазначенням авторства матеріалу, який використовується), не повинен перевершувати 30 відсотків реферату.

Загальний обсяг основної частини становить приблизно 7-8 сторінок.

Висновки. Це — підсумок. Тобто чіткість, точність, лаконічність. Жодних цитат, тільки узагальнення, резюмування основних питань і проблем теми, визначення можливостей їх використання у практичній діяльності. Конкретні висновки можна нумерувати.

Список використаної літератури. Укладається за алфавітним порядком мовою оригіналу з усіма вихідними даними.

Робота повинна бути набрана на комп'ютері та видрукувана на принтері (електронні версії не приймаються).

Параметри: версія WORD, шрифт – 14 кегель, у рядку 60 – 65 знаків. Сторінки повинні мати відповідні поля та нумерацію: зліва – 30 мм; справа – 10 мм; зверху та знизу – 20 мм.

Виконання КПЗ є обов'язковим складовим модулем залікового кредиту з курсу, компонентом підсумкової та залікової оцінки.

Варіанти КПЗ з дисципліни «Педагогіка вищої школи»

1. Підготуйте виступ, доповідь, реферат з актуальної теми дисципліни.
2. Напишіть тези, статтю, есе.
3. Візьміть участь у науково-практичній конференції з проблем вищої школи.
4. Розробіть схему структури системи вищої освіти України.
5. Розробіть схему структури управління ЗУНУ.
6. Створіть інформаційний проект розвитку вищої освіти в одній із провідних країн світу. Складіть порівняльну таблицю особливостей розвитку вищої освіти у Великобританії, Франції, Німеччині.
7. Проаналізуйте навчальний план, навчальну програму, навчальний підручник чи навчальний посібник зі свого фаху, акцентуючи увагу на дидактичних можливостях формування інтегративної компетентності фахівця.
8. Порівняти структуру навчальної програми та робочої навчальної програми дисципліни.
9. Скласти структурно-логічну схему на вибір за завданнями (у вигляді презентації в програмі PowerPoint за темою (завдання може бути виконано у мікрогрупах): сутність теорії модульного навчання; сутність теорії проблемного навчання.

10. Відвідайте 2-3 лекції викладачів, проаналізуйте їх.
11. Розробіть план-конспект лекції однієї з тем дисципліни «Педагогіка вищої школи».
12. Відвідайте 2-3 практичних, семінарських, лабораторних заняття з дисципліни, проаналізуйте їх.
13. Складіть план-конспект практичного заняття однієї з тем дисципліни «Педагогіка вищої школи», або з цікавої для Вас теми заняття і дисципліни з використанням інтерактивних технологій.
14. Підготуйте питання семінарського заняття з теми курсу «Педагогіка вищої школи» та організуйте його обговорення на відповідному практичному занятті.
15. Розробіть проект дидактичної гри з курсу «Педагогіка вищої школи» або з дисципліни за предметними спеціалізаціями.
16. Підготуйте сценарій виховного заходу (диспуту, зустрічі-діалогу, тренінгу, гри тощо) для студентів 1-2 курсів на актуальну виховну тему.
17. Запропонуйте проблемні питання для дискусії на тему «Академічна доброчесність» для студентів 4 курсу.
18. За зразком розробіть план виховної роботи куратора студентської групи першого курсу на місяць, урахувавши принципи патріотичного виховання, розвиток студентського самоврядування.
19. Напишіть есе «Викладач ЗУНУ 21 століття»
20. Роль жінки у становленні педагогічної освіти в Україні.
21. Сучасні тенденції розвитку вищої освіти в розвинені країнах.
22. Проблеми вищої педагогічної школи у спадщині видатних українських вчених.
23. Багатоступенева система освіти: сутність, структура та зміст.
24. Виникнення перших університетів.
25. Система принципів навчання студентів у дидактиці вищої школи.
26. Організаційні форми навчання у закладі вищої освіти: історія і сучасність.
27. Лекція як основна форма організації навчання у вищій школі.
28. Педагогічні засади організації семінарських і практичних занять у вищій школі.
29. Психолого-педагогічні передумови підвищення ефективності семінарських та практичних занять.
30. Педагогічні умови ефективності науково-дослідної роботи студентів та тенденції її розвитку.
31. Сучасні методи навчання у вузі: функції методів та критерії їх вибору.
32. Модульне навчання та принципи його організації.
33. Контроль в системі вищої освіти: функції, види, форми.
34. Чинники успішності навчання студентів у ЗВО.
35. Педагогічні засади організації науково-дослідної роботи студентів
36. Національне виховання сучасного студентства.
37. Характеристика сучасної студентської молоді як об'єкта і суб'єкта освіти виховання.

38. Психолого-педагогічні засади формування професійної спрямованості особистості.

39. Студентське самоврядування та його роль у формуванні культурно-освітнього середовища закладу вищої освіти.

7. Самостійна робота студентів (100 год.)

Методичні поради до організації самостійної роботи студента

Самостійна робота є основним засобом засвоєння студентами навчального матеріалу в позааудиторний час без участі викладача. Обсяг і зміст самостійної роботи визначається робочою програмою та робочим планом в межах встановленого обсягу годин із навчальної дисципліни, методичними вказівками викладача.

Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів: конспектами лекцій викладача, підручниками, навчальними та методичними посібниками, монографічною літературою і періодикою, а також засобами самоконтролю (тестами, типовим пакетом контрольних завдань).

Навчальний матеріал, передбачений навчальним планом для засвоєння студентом в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять.

Викладач проводить діагностику якості самостійної роботи студента на індивідуальних заняттях. Вони проводяться в позааудиторний час за окремим графіком, складеним кафедрою.

Самостійна робота студента проводиться за такими напрямками:

1. Підготовка до практичних (семінарських) занять:

✓ вивчення лекційного матеріалу;

✓ вивчення теми за підручниками і посібниками;

✓ опрацювання рекомендованої монографічної літератури та періодики, передбаченої списком літератури;

✓ опрацювання завдань до практичних занять.

2. Опрацювання програмних питань, що не розглядаються на навчальних заняттях і виносяться на самостійне опрацювання.

3. Ведення конспекту.

4. Підготовка до написання модульних контрольних робіт.

5. Підготовка до екзамену.

№ п/п	Тематика	К-ть годин (д.ф.н./з.ф.н.)
1	Становлення педагогіки вищої школи як окремої науки	3/5
2	Завдання педагогіки вищої школи на сучасному етапі	2/4
3	Здійсніть порівняльне дослідження з історії становлення і розвитку вищої освіти в Україні та в одній із зарубіжних країн на певному етапі розвитку.	4/5
4	Загальні засади побудови системи вищої освіти в Україні	3/5

5	Суть Болонського процесу крізь призму вищої школи	3/5
6	Принципи діяльності освітніх закладів	4/5
7	Надайте характеристику структурним підрозділам ЗВО	2/4
8	Освітні та освітньо-кваліфікаційні рівні в структурі вищої освіти.	3/5
9	Провідні тенденції розвитку вищої освіти в розвинутих країнах та в Україні.	3/5
10	Педагогічний акт як організаційно-управлінська діяльність.	3/5
11	Основи комунікативної культури педагога.	3/5
12	Дидактика як галузь педагогіки вищої школи	3/4
13	Основні мотиви навчання у ЗВО	2/4
14	Русійні сили, логіка навчального процесу	3/5
15	Зміст освіти у вищій школі	3/5
16	Засоби навчання у вищій школі	3/5
17	Факультативи, спецкурси і спецсемінари як форми організації навчання	4/5
18	Самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів	4/5
19	Науково-дослідницька робота студентів	3/5
20	Ділова гра як форма активного навчання.	3/5
21	Евристичні технології навчання.	3/5
22	Технології розвивального навчання.	3/5
23	Інформаційні технології навчання.	3/4
24	Технології дистанційної освіти	3/5
25	Тренінгові проекти та майстер-класи у вищій школі	2/4
26	Напрями виховання студентів: моральне, трудове, фізичне, економічне, правове, антинаркогенне, екологічне, естетичне.	4/5
27	Функції і завдання куратора академічної групи	3/5
28	Критерії вихованості особистості	4/5
29	Альтернативні системи навчання. Пошук шляхів удосконалення економічної освіти.	4/5
30	Педагогічні експерименти. Передовий досвід у навчальному процесі.	4/5
Разом:		100/144 год.

Організація і проведення тренінгу (4 год.)

Психолого-педагогічні особливості спілкування: тренінг комунікативних навичок (2 год.).

1. Розпізнавання психологічних особливостей людей за мовою, мімікою і жестами.

Необхідні знання: мімічне вираження емоцій, жестові сигнали, характеристика голосу, їх значення, просторові домагання людини їх роль у спілкуванні.

Необхідні вміння: розпізнавати за мімічними реакціями стан людини, інтерпретувати жестову поведінку людини.

2. Прийоми здобуття прихильності. Механізм залучення до себе людей.

Необхідні знання: прийоми розташування до себе людей: „ім'я власне”, „дзеркало відносин”, „золоті слова”, „особисте життя”, „терплячий

слухач”, загальний психологічний механізм впливу цих прийомів; як виробити в собі щире доброзичливе ставлення до людей.

Необхідні вміння: користуватися прийомами здобуття прихильності, говорити людям приємні слова.

3. Прийоми ефективного слухання. Активне й пасивне слухання. Умови підвищення ефективності слухання.

Необхідні знання: розбіжності між активним і пасивним слуханням; умови застосування різних видів слухання; прийоми активного слухання, з'ясування, відображення, перефразовування, резюмування; значення візуального контакту при слуханні, значення міжособистісної дистанції. Відповідальності вербальних і невербальних сигналів під час слухання.

Необхідні вміння: використовувати практично прийоми активного і пасивного слухання відповідно до конкретних умов бесіди, використовувати ключові фрази під час утворення, перефразовування, резюмування й відображення почуттів.

4. Бар'єри у спілкуванні. Бар'єр уникання, авторитетності, незрозуміння. Подолання бар'єрів у спілкуванні.

Необхідні знання: як виникають бар'єри у спілкуванні: чому уникання, незрозуміння є перешкодою у спілкуванні; як переробити виниклі бар'єри.

Необхідні уміння: аналізувати власну поведінку під час виникнення незрозуміння і знаходити причину.

Конфлікти і їх подолання: тренінг безконфліктного спілкування (2 год.).

1. Конфліктні стани. Причини конфліктів, вибір стилю поведінки в конфліктних ситуаціях.

Необхідні знання: причини конфліктів, типи конфліктів; варіанти результатів в конфліктних ситуаціях: загладжування кутів, відхід од проблеми, компроміс, конфронтація, співпраця.

Необхідні вміння: аналізувати конфліктну ситуацію та обирати стиль поведінки відповідно до обставин.

2. Типи конфліктних особистостей. Способи взаємодії з конфліктними людьми.

Необхідні знання: типи конфліктних особистостей, способи взаємодії з ними.

Необхідні вміння: аналізувати поведінку людини в конфліктній ситуації та обирати оптимальний спосіб взаємодій з конфліктними людьми.

3. Прийом звільнення від роздратування і гніву в конфліктних ситуаціях.

Необхідні знання: способи саморегуляції власного стану за допомогою уяви, активних дій, спілкування.

Необхідні вміння: використовувати прийоми саморегулювання.

8. Методи навчання

У навчальному процесі використовуються: лекції; практичні та індивідуальні заняття, групова робота, бесіди, ділові ігри, рольові етюди,

тестування, проведення дискусій з обговорення різноманітних ділових ситуацій, розв'язання аналітичних задач, робота з літературою, реферування, самостійна робота, індивідуальні заняття, консультації, виконання КПІЗ.

9. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Педагогіка вищої школи» використовуються такі методи оцінювання навчальної роботи студентів:

- поточне тестування та опитування (оцінювання усних і письмових відповідей на практичних заняттях, тестування);
- залікове модульне тестування та опитування;
- ректорська контрольна робота;
- оцінювання виконання КПІЗ;
- оцінювання самостійної роботи;
- екзамен.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Педагогіка вищої школи» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Педагогіка вищої школи» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КПІЗ, враховуючи поточне опитування)	Заліковий модуль 4 (екзамен)
20%	20%	20%	40%
<i>6- 8 тиждень</i>	<i>14 тиждень</i>	<i>17 тиждень</i>	<i>Згідно розкладу</i>

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

**11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення,
використання яких передбачає навчальна дисципліна**

№	Найменування	Номер теми
1.	✓ Мультимедійний проектор Epson EB-505 (1 шт.), рік виготовлення 2018, рік введення в експлуатацію 2019 ✓ Екран проекційний BRYAN 2:1,5 (1шт.)	1-10
2.	✓ Ноутбук (Базове програмне забезпечення: ОС Windows 10 – згідно ліцензії Microsoft IT Academy та Microsoft DreamSpark for Students; Програмне забезпечення базових інформаційних технологій: MS Office, телекомунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Opera, Google Chrome, Firefox).	1-10
3.	Фліпчарт	1-10

Рекомендована література

1. Вікова та педагогічна психологія: навч. посіб. 6-те вид. /О.В. Скрипченко та ін. Київ: Карввела, 2019. 400 с.
2. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: підручник Київ: ЦНЛ, 2018. 384 с.
3. Вітвицька С. С., Андрійчук Н. М. Основи педагогіки вищої школи / Fundamentals of Higher School Pedagogy: Білінгвальний навчально-методичний посібник для студентів закладів вищої освіти. 2-ге вид. перероб. і доп. Житомир: Вид-во ЖДУ, 2019. 312 с.
4. Мешко О.І. Психологія вищої школи. Навчальний посібник. Тернопіль: «Вектор», 2018. 196 с.
5. Головенкін В.П. Педагогіка вищої школи: підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
6. Жарська І. О. Інтерактивні методи навчання в маркетингу: навч. посіб. /І. О. Жарська. - Одеса: Атлант, 2017. 200 с.
7. Зайченко І.В., Теслюк В.М., Каленський А.А. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи : підручник / За ред. проф. І.В. Зайченка. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 484 с.
8. Інноваційні технології навчання: Навч. посібн. для студ. вищих технічних навчальних закладів / [Кол. авторів; відп. ред. Бахтіярова Х.Ш.; наук. ред. Арістова А.В.; упорядн. словника Волобуєва С.В.]. К. : НТУ, 2017. 172 с.

9. Корольчук М.С. Професійне вигорання працівників освіти: монографія / М.С. Корольчук, В.М. Корольчук, Л.І. Березовська. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 304 с..
10. Пальчевський С.С. Педагогіка: навч. посіб. 3-є вид. Київ: Каравела, 2018. 496 с.
11. Прищак, М. Д. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі: курс лекцій / М. Д. Прищак, О. Б. Залюбівська. Вінниця : ВНТУ, 2019. 150 с.
12. Прокопів Л. Інноваційні технології навчання і виховання у ВНЗ: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. 166 с.
13. Робота викладача в системі управління навчанням eFront / С.П. Касьян // Посібник. К.: ДВНЗ УМО НАПН України, 2018. 44 с.
14. Технології дистанційного професійного навчання. Методичний посібник / [О. В. Базелюк, О. М. Спірін, Л. М. Петренко, А. А. Каленський та ін.]. Житомир: «Полісся», 2018. 160 с.
15. Тренінгове навчання в закладі вищої освіти: навчально-методичний посібник [Електронний ресурс] / М. В. Афанасьєв, Г. А. Полякова, Н. Ф. Романова та ін.; за заг. ред. професора М. В. Афанасьєва. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 323 с.
16. Шоробура І.М. Тренінги з освітнього менеджменту: навч. посіб./ Хмельницький: ФОП Мельник А.А., 2018. 242 с.
17. Castillo F.G. (2020) Innovative Pedagogy for Higher Educational Institution: The Teacher Point of View. In: Al-Masri A., Al-Assaf Y. (eds) Sustainable Development and Social Responsibility – Volume 2. Advances in Science, Technology & Innovation (IEREK Interdisciplinary Series for Sustainable Development). Springer, Cham, https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-32902-0_13
18. Cook-Sather, A., & Abbot, S. (2016). Translating partnerships: How facultystudent collaboration in explorations of teaching and learning can transform perceptions, terms, and selves. *Teaching & Learning Inquiry*, <https://journalhosting.ucalgary.ca/index.php/TLI/article/view/57440/43209>
19. Healey, M., Flint, A., & Harrington, K. (2016). Students as partners: Reflections on a conceptual model. *Teaching & Learning Inquiry*, 4(2), 1-13.
20. Johnstone, K., Marquis, E., & Puri, V. (2018). Public pedagogy and representations of higher education in popular film: New ground for the scholarship of teaching and learning. *Teaching & Learning Inquiry*, 6(1). <http://dx.doi.org/10.20343/teachlearninqu.6.1.4>
21. Morley, D., & Jamil, M. G. (2020). Applied pedagogies in higher education – real world learning and innovation across the curriculum. Palgrave Macmillan Ltd. <https://pure.solent.ac.uk/en/publications/applied-pedagogies-in-higher-educationreal-world-learning-and-in>
22. Paskevicius, M and Irvine, V. 2019. Open Education and Learning Design: Open Pedagogy in Praxis. *Journal of Interactive Media in Education*, 2019(1): 10, pp.1-10. DOI: <https://doi.org/10.5334/jime.512>
24. Whitton, N. (2018). Playful learning: tools, techniques, and tactics.

Research in Learning Technology, 26, May:
<https://journal.alt.ac.uk/index.php/rlt/article/view/2035>

Інформаційні ресурси

25. Етичний кодекс ученого України. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002550-09>

26. Європейська Федерація Коучингу. URL:
<http://www.eurocoach.eu/ru/ecf-segodnya/>

27. Закон України «Про вищу освіту» від 09.08.2019 № 1556-VII. Підстава -2745-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

28. Коучинг - інструмент особистого і професійного розвитку. URL:
<http://www.lifecoach.com.ua/>

29. Національний Темпус-офіс в Україні: веб-сайт. URL:
<http://tempus.org.ua/uk/vyshhaosvita-ta-bolonskyi-proces.html>

30. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України : веб-сайт. URL:
<http://www.mon.gov.ua>.

31. Офіційний сайт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти: веб-сайт. URL: <http://naqa.gov.ua>

32. Офіційний сайт системи Moodle. URL:
<http://moodle.com/https://moodle.org/>

33. Положення про дистанційне навчання. Затверджене наказом МОН України №466 від 25.04.2013. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/zO703-13>.

34. Про Державну національну програму "Освіта" (Україна XXI століття"). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/896-93-%D0%BF>

35. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. URL: постанова Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2015 р. № 266. URL:
<http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/101-perelik-galuzei-znan-i-spetsialnostei>

36. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від від 26 грудня 2015 р. № 848-VIII. URL: <http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/112-zakonukrayinupro-naukovu-i-naukovo-tehnichnu-diialnist>

37. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. URL: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>.

38. Тренінговий портал TRN.ua. URL: <https://www.trn.ua>.